

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d) - Logică, argumentare și comunicare, 15 mai 2024

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Fundamentul demonstrației este:

a. alcătuit din propoziții adevărate;	b. un caz examinat;
c. o propoziție pe care o propunem pentru demonstrare;	d. una din cele două premise.

2. Raționamentul *Toti elevii vor participa la concurs, atunci unii dintre cei care vor participa la concurs sunt elevi* este:

a. deductiv imediat de tip conversiune prin accident;	b. deductiv mediat de tip silogism;
c. deductiv imediat de tip conversiune simplă;	d. deductiv imedit de tip obversiune .

3. În cazul propoziției „Majoritatea zilelor sunt interesante”:

a. cuantorul este subînțeles;	b. subiectul logic este reprezentat de termenul <i>majoritatea zilelor</i> ;
c. cuantorul este particular ;	d. predicatul logic este reprezentat de termenul <i>sunt interesante</i> .

4. Termenii *gras* și *slab* se află în raport de:

a. contradicție;	b. ordonare;	c. contrarietate;	d. identitate

5. Din punct de vedere intensional, termenul *nota do* este:

a. absolut, compus, concret, pozitiv;	b. compus, relativ, pozitiv, concret;
c. concret, nevid, singular, compus;	d. nevid, pozitiv, absolut, concret.

6. Una dintre erorile privind raportul dintre clase aflate pe aceeași treaptă a clasificării este :

a. raportul de ordonare;	b. raportul de opoziție;
c. raportul de contrarietate;	d. raportul de contradicție.

7. Dacă termenului *inducție completă* i se ia proprietatea *completă* atunci:

a. extensiunea crește și intensiunea scade;	b. extensiunea scade și crește intensiunea;
c. extensiunea nu se modifică;	d. Intensiunea nu se modifică.

8. Inducția completă se caracterizează prin:

a. clasă infinită de obiecte;	b. concluzie amplificatoare;
c. examinarea fiecărui obiect în parte;	d. valoare de cunoaștere crescută.

9. Seria de termeni ordonați crescător din punct de vedere intensional este:

a. cangur, mamifer, vertebrat, animal;	b. animal, vertebrat, mamifer, cangur;
c. animal, mamifer, vertebrat, cangur;	d. cangur, vertebrat, mamifer, animal.

10. Propoziția *Socrate este om* este un exemplu de propoziție:

a. universală afirmativă;	b. particulară negativă;	20 de puncte
c. universală negativă;	d. particular afirmativă.	

B. Fie termenii A, B, C, D și E, astfel încât termenii A și B sunt în raport de opoziție, dar în același univers de discurs. Termenii C și D sunt în raport de încrucișare între ei, dar ambii sunt specie pentru A. Termenul E este subordonat lui B și în raport de opoziție cu termenii A, C și D.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni **2 puncte**

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F)

a) Toți C sunt A.	c) Niciun A nu este B.	e) Niciun E nu este B.	g) Toți A sunt E.	8 puncte
b) Unii D nu sunt B.	d) Unii C nu sunt D.	f) Toți A sunt D.	h) Unii C sunt B.	

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. Orice act folositor este faptă demnă de apreciere.
2. Unele alimente nu sunt legume.
3. Niciun teritoriu african nu este neexploatat.
4. Unele decizii manageriale sunt acte curajoase.

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subalterna propoziției 1, subcontrara propoziției 2, subalterna propoziției 3, contradictoria propoziției 4. **8 puncte**

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversa obversei subcontrarei propoziției 4, respectiv, obversa subalternei propoziției 1. **6 puncte**

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: Deoarece unele legume nu sunt alimente neperisabile, putem deduce că unele alimente perisabile nu sunt legume.

Y: Unele sculpturi sunt obiecte de artă scumpe, întrucât unele obiecte de artă scumpe sunt sculpturi.

Pornind de la această situație:

a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi;	4 puncte
b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate;	2 puncte
c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X.	2 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: aoo-1, aee-2.

a. Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date. **4 puncte**

b. Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre schemele de inferență scrise la subpunctul a). **2 puncte**

c. Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/mod silogistic nevalid) **8 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția „*Toți macii sunt frumoși*” **6 puncte**

C. Fie următorul silogism: *Toate subiectele de bacalaureat sunt subiecte de nivel mediu, prin urmare unii itemi obiectivi sunt subiecte de bacalaureat, dat fiind că unii itemi obiectivi sunt subiecte de nivel mediu.*

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

1. Termenul mediu este nedistribuit în ambele premise.
2. Termenul major este reprezentat de termenul „*subiecte de bacalaureat*”.
3. Concluzia silogismului este o propoziție particulară negativă.
4. Subiectul logic al concluziei este distribuit în premisa minoră și în concluzie. **4 puncte**

D. Fie următoarea definiție:

Autobuzul este un mijloc de transport public.

1. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
2. Precizați o altă regulă de corectitudine a definiției, diferită de regula identificată la punctul a. și construiți o definiție care să o încalce, având ca definit termenul „*Autobuz*” **4 puncte**